

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

معاونت آموزش

اداره امتحانات کتبی

بسمه تعالی

امتحانات پایان سال - خرداد ۱۳۸۹

پاسفنامه مدارس قم

پایه :	۳	موضوع :	تاریخ ۳
تاریخ :	۸۹/۳/۲۷	ساعت :	۸

نام کتاب: سیره پیشوایان، تا اول زندگی امام باقر(ع)

یک سؤال اختیاری است، در صورت پاسخ به همه به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود - هر سؤال ۲ نمره

۱. چرا امام علی(ع) در غزوه تبوک شرکت نکرد؟ ۴۲ (ع: ۱: ۲)

به علت حساسیت شرایط که بیم آن می‌رفت منافقان در غیاب پیامبر در مرکز حکومت اسلامی دست به توطئه بزنند، به دستور پیامبر(ص) در مدینه ماند.

۲. چرا پیامبر(ص) یهودیان خیبر را خلع سلاح کرد؟ ۵۷ (ع: ۱: ۲)

۱. خیبر به صورت کانون توطئه و فتنه بر ضد حکومت نوپدید اسلامی درآمده بود و یهودیان این قلعه بارها با دشمنان اسلام در حمله به مدینه همکاری داشتند، بویژه در جنگ احزاب.

۲. گرچه در آن زمان ایران و روم به صورت دو امپراطوری بزرگ با یکدیگر جنگهای طولانی داشتند، ولی ظهور اسلام به صورت یک قدرت سوم برای آنان قابل تحمل نبود و بعید نبود که یهودیان خیبر آلت دست کسری یا قیصر گردند و با آنها برای کوبیدن اسلام همدست شوند.

۳. مارقین چه کسانی بودند؟ ماجرا و سرانجام ایشان را به طور خلاصه بنویسید. ۸۳ (ع: ۱: ۲)

أ. همان گروهی بودند که علی(ع) را وادار به پذیرش حکمیت کردند، ولی پس از چند روز از کار خود پشیمان شده خواستار نقض عهد از طرف امام شدند.

امام نقض عهد را قبول نکرد لذا مارقین در برابر امام علی(ع) دست به صف آرایی زدند و در نهروان با علی(ع) جنگیدند.

۴. چهار مورد از جنایات معاویه بعد از صلح با امام حسن(ع) را بنویسید. ۱۱۷ (ع: ۱: ۳)

۱. بدعت اهانت به ساحت امیرمؤمنان(ع) را رواج داد.

۲. عرصه زندگی را بر شیعیان و یاران بزرگ امام علی(ع) فوق العاده تنگ ساخت.

۳. عده‌ای از رجال بزرگ اسلام را به قتل رساند مانند حجر بن عدی.

۴. کشتار و شکنجه و فشار در مورد پیروان علی(ع) افزایش یافت.

۵. در مورد خراج طبق پیمان عمل نکرد.

۵. موانع قیام امام حسین(ع) در عصر معاویه را توضیح دهید. ۱۴۷ (ع: ۱: ۲)

۱. پیمان صلح امام حسن(ع) با معاویه: چون اگر امام حسین(ع) در زمان معاویه قیام می‌کرد، معاویه می‌توانست از پیمان صلح خود با امام حسن(ع) به منظور متهم ساختن امام حسین(ع) بهره‌برداری کند.

۲. رُست دینی معاویه: معاویه درک می‌کرد که چون بنام دین و خلافت اسلامی حکومت می‌کند، نباید مرتکب کارهایی بشود که مردم آنرا مبارزه با دین تلقی نمایند.

۶. عوامل پیدایش نهضت امام حسین(ع) را بنویسید. ۱۶۲ (ع: ۱: ۲)

۱. درخواست بیعت از امام حسین(ع) برای یزید و وارد آوردن فشار به آن حضرت به این منظور.
۲. دعوت مردم کوفه از امام حسین(ع) به عراق.
۳. عامل امر به معروف و نهی از منکر.

۷. أ. چرا بنی امیه با فرقه قدریه مخالفت می کردند؟ ب. بنی امیه برای مقابله با این فرقه چه کردند؟ ۱۸۲ (ع: ۱: ۲)

- أ. زیرا این فرقه معتقد به حریت اراده و آزادی انسان در مقام عمل بودند هر انسانی در نتیجه در برابر اعمال خود مسئول است، و امویان از بیداری و اراده ورزیدن و مخالفت ملّت مسلمان بیمناک بودند.
- ب. فرقه جبریه را حمایت و ترویج می کردند؛ زیرا آنها معتقد به عدم اختیار انسان در اعمال خود بودند؛ در نتیجه وضعیت موجود (حاکمیت بنی امیه) را جبری معرفی می کردند و از قیام مردم جلوگیری می کردند.

۸. نتایج قیام عاشورا را بنویسید. ۲۱۴ (ع: ۱: ۲)

۱. رسوا ساختن هیئت حاکمه.
۲. احیای سنت شهادت.
۳. قیام و شورش در امت اسلامی.
۴. انقراض بنی امیه.

۹. خلفای معاصر امام علی بن الحسین زین العابدین(ع) را نام ببرید. ۲۳۵ (ع: ۱: ۲)

۱. یزید بن معاویه.
۲. عبد الله بن زبیر.
۳. معاویه بن یزید.
۴. مروان بن حکم.
۵. عبد الملك بن مروان.
۶. ولید بن عبد الملك.

۱۰. چرا امام سجاد(ع) با شورشیان مدینه همکاری نکرد؟ ۲۵۸ (ع: ۱: ۲)

۱. با ارزیابی اوضاع و ملاحظه اختناق شدیدی که پس از شهادت امام حسین(ع) بوجود آمده بود، امام شکست نهضت مدینه را پیش بینی می کرد.
۲. با توجه به سوابق عبدالله بن زبیر، و نفوذی که او در میان صفوف شورشیان داشت این نهضت نمی توانست یک نهضت اصیل شیعی باشد.
۳. شورشیان عبد الله بن حنظله را به رهبری خود برگزیده بودند و هیچ گونه نظرخواهی از امام نکرده بودند.

۱۱. چرا عبد الله بن زبیر در عراق ناکام ماند؟ ۲۲۶

- بیعت جامعه عراق با ابن زبیر برای اصلاحات اجتماعی و حمایت از موالی و برای گرفتن انتقام خون بنی هاشم از امویان بود متهمی حکومت ابن زبیر در عمل تفاوت چندانی با حکومت امویان نداشت و قاتلان امام حسین(ع) از مقربان حکومت او بودند.